

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.


Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Türkiye yıllardır et fiyatlarını konuşmaktadır.

Her fiyat artışında benzer yöntemlere başvurulmakta; canlı hayvan veya et ithalatı gündeme gelmekte, geçici fiyat müdahaleleri yapılmakta ancak temel problem çözülememektedir.

Çünkü mesele yalnızca kasaptaki etiket değildir.

Mesele üretimdir.

Besici yem alamıyorsa, ahırındaki hayvanı azaltıyorsa, süt ineğini kesime gönderiyorsa ve genç çiftçi hayvancılık yapmak istemiyorsa birkaç aylık ithalatla bu sorun çözülemez.

İthalat fiyatı geçici olarak baskılayabilir.

Ancak ithalat üretim değildir.

Başka ülkelerin çiftçisine para ödeyerek Türkiye'nin hayvancılığını kalıcı olarak güçlendiremeyiz.

Türkiye'nin merası vardır.

Çiftçisi vardır.

Besicisi vardır.

Üretim kültürü vardır.

Buna rağmen Vatandaşımızın kırmızı ete ulaşmakta zorlanması ve üreticinin de yeterince kazanamaması tarım politikasının sorgulanmasını gerektirir.

Et artık birçok dar gelirli aile açısından düzenli tüketilebilen temel gıda olmaktan çıkıp bütçeye göre alınan pahalı bir ürüne dönüşüyorsa mesele yalnızca piyasa değildir.

Bu aynı zamanda sağlıklı beslenme ve sosyal adalet meselesidir.

Bu bağlamda;

- 1) Türkiye'nin büyükbaş hayvan varlığı 2016-2026 döneminde yıllar itibarıyla ne kadardır?
- 2) Küçükbaş hayvan varlığı aynı dönemde nasıl değişmiştir?
- 3) Damızlık sığır sayısı kaçtır?
- 4) Süt ineği sayısı son beş yılda nasıl değişmiştir?
- 5) Süt ineklerinin kesime gönderilme oranı artmış mıdır?
- 6) 2023, 2024, 2025 ve 2026 yıllarında kesime gönderilen süt ineği sayısı kaçtır?
- 7) Hayvancılık işletmesi sayısı son on yılda nasıl değişmiştir?
- 8) Faaliyetini sonlandıran hayvancılık işletmesi sayısı kaçtır?
- 9) Gençlerin hayvancılıktan uzaklaşmasının nedenleri araştırılmış mıdır?

- 10) Besicilik yapan üreticilerin ortalama yaşı kaçtır?
- 11) Türkiye'nin yıllık kırmızı et üretimi ne kadardır?
- 12) Kişi başına kırmızı et tüketimi ne kadardır?
- 13) Son on yılda kişi başına kırmızı et tüketimi nasıl değişmiştir?
- 14) Dar gelirli hanelerin kırmızı et tüketimine ilişkin Bakanlığınızın çalışması bulunmakta mıdır?
- 15) Türkiye'nin yıllık kırmızı et ihtiyacı ile yerli üretim arasındaki fark ne kadardır?
- 16) 2023-2026 döneminde kaç baş canlı hayvan ithal edilmiştir?
- 17) Bunun için toplam ne kadar döviz ödenmiştir?
- 18) Aynı dönemde kaç ton karkas et ithal edilmiştir?
- 19) Et ithalatına ödenen toplam döviz tutarı ne kadardır?
- 20) Canlı hayvan ithalatının yapıldığı ülkeler hangileridir?
- 21) İthal edilen hayvanların ortalama birim maliyeti nedir?
- 22) İthal hayvanların Türkiye'deki üretici maliyetiyle karşılaştırması yapılmış mıdır?
- 23) İthalata ayrılan kaynağın yerli besiciye verilmesi hâlinde üretimde ne kadar artış sağlanabileceği hesaplanmış mıdır?
- 24) Et ve Süt Kurumunun ithalat yetkisinin fiyatları kalıcı biçimde düşürdüğüne ilişkin etki analizi bulunmakta mıdır?
- 25) Son on yıldaki ithalata rağmen et fiyatlarının neden kalıcı biçimde düşürülemediğini nasıl açıklıyorsunuz?
- 26) Besicinin toplam maliyetinin ne kadarı yemden oluşmaktadır?
- 27) Yem fiyatları son beş yılda ne kadar artmıştır?
- 28) Yem hammaddelerinde dışa bağımlılık oranı nedir?
- 29) Yem bitkileri üretiminin artırılması için hangi hedefler belirlenmiştir?
- 30) Meraların ne kadarı aktif ve verimli şekilde kullanılmaktadır?
- 31) İslah edilmesi gereken mera alanı ne kadardır?
- 32) Mera alanlarının amacı dışında kullanım nedeniyle azalmasına ilişkin veriler nelerdir?
- 33) Hayvancılık yapan üreticilere ücretsiz veya düşük maliyetli mera erişimi artırılacak mıdır?
- 34) Küçük aile işletmelerine hayvan başına verilen desteklerin artırılması planlanmakta mıdır?
- 35) Dışı hayvanların kesime gönderilmesini azaltacak özel destek programı uygulanacak mıdır?
- 36) Süt/yem paritesinin üreticinin sürdürülebilir biçimde üretimde kalacağı seviyede tutulması için hangi mekanizma uygulanmaktadır?
- 37) Çiğ süt fiyatının üretim maliyetinin altında kaldığı dönemlerde üreticinin zararı nasıl karşılanmaktadır?
- 38) Süt üreticisinin zarar etmesinin birkaç yıl sonra et arzını da düşürdüğü kabul edilmekte midir?
- 39) Et fiyatlarını düşürmek için üreticinin zarar etmesine yol açmadan uygulanabilecek uzun vadeli planınız nedir?
- 40) Türkiye'nin canlı hayvan ve et ithalatına tamamen son vermesi için belirlediğiniz hedef tarih var mıdır?
- 41) Varsa hangi yıldır?
- 42) Yoksa Türkiye'nin hayvancılık politikasının kalıcı biçimde ithalata bağımlı hâle gelmesi kabul edilmiş midir?
- 43) Türkiye'nin kendi çiftçisini üretimde tutmak yerine başka ülkelerin hayvancılık sektörlerine döviz aktarmasını doğru buluyor musunuz?
- 44) Dar gelirli ailelerin çocuklarının yeterli hayvansal proteine erişebilmesi amacıyla sosyal destek programı hazırlanmakta mıdır?
- 45) Et ve süt gibi temel protein kaynaklarının Vatandaş açısından ulaşılabilir hâle gelmesini sağlayacak Ulusal Hayvancılık ve Kırmızı Et Stratejisi hangi somut üretim hedefleriyle uygulanacaktır?